

КЛАСИЧНИЙ ПРИВАТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЛІЯ КЛАСИЧНОГО ПРИВАТНОГО УНІВЕРСИТЕТУ У М. КРЕМЕНЧУК

Кафедра логістичного менеджменту

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
«УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ В ЛОГІСТИЦІ»

КОНТАКТНА ІНФОРМАЦІЯ ТА ТЕХНІЧНА ДОПОМОГА

Викладачка	Черніхова Олена Сергіївна, викладач закладу вищої освіти кафедри логістичного менеджменту
Контактний тел.	<u>+38(097)610-98-58</u>
E-mail:	olenachernikhova@gmail.com
Сторінка курсу на сайті підтримки навчальних програм КПУ	http://virtuni.education.zp.ua/info_cpu/node/2986
Консультації	<i>Очні консультації:</i> за графіком консультацій викладача, <i>Консультації off-line:</i> шляхом повідомлення на сторінці навчальної дисципліни сайту підтримки навчальних програм філія КПУ http://virtuni.education.zp.ua/info_cpu/node/6151

АНОТАЦІЯ

Навчальна дисципліна «Управління ризиками в логістиці» є нормативною для студентів бакалаврської програми спеціальності 073 Менеджмент (освітньої програми: Логістика). Згідно з навчальним планом денної форми навчання вивчення дисципліни заплановано на 8 семестр (4 курс).

Курс передбачає ознайомлення з особливостями визначення та запобігання ризикам в логістичній діяльності.

Об'єкт і предмет дисципліни: об'єктом є знання і навички визначення та класифікації ризиків, управління ризиками та їх запобігання. Предмет дисципліни – принципи, методи та форми управління ризиками логістичної діяльності підприємства.

Місце дисципліни у навчальному процесі: дисципліна вивчається на основі базової загальнооекономічної та правової підготовки студентів, міждисциплінарні зв'язки: ґрунтується на знаннях, отриманих під час вивчення таких навчальних дисциплін, «Економічна теорія», «Економіка і фінанси підприємства», «Основи логістики», «Логістична інфраструктура», «Економіка логістики», «Проектування логістичних систем», «Логістичний менеджмент», «Стратегічний менеджмент»; забезпечує базу для проходження виробничої (переддипломної) практики та написання кваліфікаційної роботи бакалавра.

Освітній процес з дисципліни здійснюється за такими формами: навчальні заняття; самостійна робота; контрольні заходи. Видами навчальних занять згідно з навчальним планом є: лекції; практичні заняття, а також консультації.

Практичні заняття передбачають: при проведенні практичних занять за всіма темами передбачено організувати бесіди по окремих питаннях теми, що розглядається на занятті, порівнювати теоретичний матеріал з реальними подіями, що відбуваються у світі та Україні, обговорювати найоптимальніші шляхи виходу із скрутних положень за різних економічних умов, що панують у суспільстві.

При вивченні дисципліни використовується метод презентації. Для участі в такому практичному занятті студенти готують інформацію щодо різних тем дисципліни «Управління ризиками в логістиці», та презентують на практичному занятті.

При проведенні практичних занять передбачено здійснювати аналіз реального стану організації та використання логістичного підходу на підприємствах в Україні, проводити різні розрахункові роботи з метою засвоєння основних методів, що дасть можливість здобувачам вищої освіти якомога більше наблизитися до реальної практики на підприємствах, моделювати ситуативні задачі, вирішувати тематичні задачі.

Самостійна робота студентів полягає у засвоєнні вивченого навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових навчальних занять, без участі викладача.

Консультації призначені для роз'яснення студентам теоретичних або практичних питань.

Засвоєння навчального матеріалу перевіряється за допомогою поточного контролю, який здійснюється на практичних заняттях у формі усних відповідей, самостійних робіт, тестових завдань, розв'язання практичних завдань та підсумкових тематичних контрольних робіт.

Оцінка якості засвоєння навчальної дисципліни «Управління ризиками в логістиці» включає проведення проміжного контролю, модульного контролю та складання підсумкового екзамену.

Для модульного контролю засвоєння студентами навчального матеріалу, що вивчається під час аудиторних занять і самостійної роботи, передбачено проведення двох модульних контролів, порядок проведення та зміст яких наводиться в робочій програмі навчальної дисципліни з урахуванням наявних засобів діагностики. Для атестації студентів на відповідність їхніх знань з управління ризиками в логістиці вимогам, викладеним в програмі навчальної дисципліни, а також в робочій програмі навчальної дисципліни «Управління ризиками в логістиці» створюються фонди засобів педагогічної діагностики, які включають типові завдання, модульні контрольні роботи, тести тощо. Вони повинні забезпечувати об'єктивну оцінку знань, умінь та рівнів набутих компетенцій з освітньо-професійної програми: Логістика.

Підсумковий (семестровий) контроль після завершення 8 семестру здійснюється у формі письмового екзамену.

ФОРМАТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Загальна кількість годин – 90 год., у т. ч. 42 години аудиторних занять і 48 годин самостійної роботи студента. Кількість кредитів ECTS – 3.

Всього кредитів	Всього годин	Аудиторних годин	У тому числі			Сам. робота
			Лекц.	Лабор.	Семін. (практ.)	
3	90	42	28	-	14	48

ОЗНАКИ ДИСЦИПЛІНИ

Курс (рік навчання)	Семестр	Цикл підготовки	Нормативна/ вибіркова
4	8	професійна	нормативна

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Управління ризиками в логістиці» є формування системи знань про предмет і суть ризику, його місце в логістичній діяльності підприємств в цілому та в різних його підрозділах, ознайомлення майбутніх фахівців з логістики з новими підходами до аналізу, оцінювання та моделювання ризиків та управління ними під час прийняття рішень в логістичних системах..

Завдання навчальної дисципліни

- навчити студентів ідентифікувати різноманітні небезпеки, оцінювати конкретні ризики, аналізувати і прогнозувати розвиток небезпечних ситуацій, що виникають при здійсненні логістичної діяльності;
- забезпечити вміння оцінювати ризики, які виникають при здійсненні економічної діяльності, а також розробляти рекомендації щодо ефективних заходів керування ризиком;
- ознайомити студентів із основними методиками аналізу соціально-політичних та адміністративно-законодавчих ризиків;
- навчити ідентифікувати різні види виробничих ризиків та оцінювати їх вплив на ефективність ведення зовнішньоекономічної логістичної діяльності;
- ознайомити студентів із маркетинговими, інноваційними, галузевими ризиками та навчити використовувати сучасні методики їх аналізу;
- забезпечити у студентів навички з оцінки транспортних ризиків та основних методів їх запобігання.

ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні знати:

- сутність ризиків, їх види та процес управління ними;
- концептуальні засади, цілі і завдання використання методів і технології управління ризиками;
- фактори, причини та джерела виникнення ризиків;
- принципи управління ризиками в логістиці;
- методи оцінки ризику, визначення наслідків та ймовірності їх настання у майбутньому, встановлення факторів, що визначають ризик та елементи процесу управління ризиками в логістиці.

Після вивчення дисципліни студенти повинні вміти:

- ідентифікувати ризики логістичної діяльності підприємства, визначати їх причини та джерела визначення;
- оцінювати ризики діяльності підприємства, використовуючи різні методи;
- ефективно управляти ризиками, вибирати методи для оптимізації ризиків;
- формувати програму управління ризиками підприємств, складати стратегічну карту ризиків.

Відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань

07 Управління та адміністрування за спеціальністю 073 Менеджмент освіти програма: Логістика вивчення дисципліни «Управління ризиками в логістиці» сприяє формуванню компетентностей та програмних результатів навчання:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

Оперативне і тактичне управління логістичними процесами підприємства, організація комплексного логістичного обслуговування споживачів, організація операційної логістичної діяльності

Загальні компетентності:

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 16*. Уміння налагодити стосунки в колективі та команді на основі ефективного інформаційного обміну при здійсненні логістичних операцій в ланцюгах постачання.

Спеціальні компетентності:

СК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

СК 3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.

СК 4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.

СК 5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.

СК 7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.

СК 8. Здатність планувати діяльність організації та управляти часом.

СК 12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

СК 17*. Здатність визначати, планувати, організовувати та контролювати операційну логістичну діяльність в ланцюгах постачання (операції транспортування, вантажопереробки, зберігання, сортування, маркування, консолідації, митного оформлення, інформаційної підтримки тощо).

СК 18*. Здатність формулювати і вирішувати завдання з управління матеріальними та супутніми потоками в логістичних системах, визначати вимоги до транспорту, систем зберігання і складської обробки вантажів, приймати рішення щодо їх вибору;

СК 19*. Здатність організації постачання матеріальних ресурсів, збуту готової продукції, управління запасами та логістичної підтримки виробничих та допоміжних процесів.

СК21*. Здатність проектувати логістичні системи, розробляти і впроваджувати логістичні проекти, інноваційні бізнес-плани, стартап-проекти, запроваджувати тендери на комплексне логістичне обслуговування.

СК22*. Здатність проявляти професійні навички фахівців з логістики у сфері надання гуманітарної допомоги у кризових ситуаціях різної природи та динаміки, прогнозувати ризики та управляти ланцюгами поставок в гуманітарних операціях.

СК23*. Здатність оцінювати потенційні природні та військові загрози, підвищувати свою компетентність у сфері знань гуманітарних процедур, гуманітарного права, співробітництва з регіональними та державними органами влади, соціально-психологічними умовами гуманітарної допомоги.

Програмні результати навчання:

РН 2. Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

РН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.

PH 5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.

PH 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

PH 10. Мати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації.

PH 13. Спілкуватись в усній та письмовій формі державною та іноземною мовами.

PH 16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

PH 21*. Використовувати навички володіння інформаційними технологіями та інформаційними системами, методиками електронного документообігу для управління логістичними процесами та ланцюгами поставок військових та спеціальних операцій в режимі реального часу, релокації виробництва продукції.

PH 22*. Здатність застосовувати знання концептуальних засад логістики, специфіки логістичної діяльності підприємств різних галузей економіки для відбудови транспортно-логістичної інфраструктури країни і налагодження альтернативних шляхів постачання товарно-матеріальних цінностей у виробництві, транспорті та агропромисловому секторі економіки.

PH 23*. Здатність запроваджувати методи оптимізації управління логістичними проектами, використовувати інструменти логістичного забезпечення з проведенням гуманітарної допомоги, а також ефективного управління міжнародними ланцюгами постачання необхідних для перемоги матеріалів та техніки.

ПЛАН КУРСУ

Назва змістових модулів та тем	Лекц.	Практ (сем.)	Завдання для самостійної роботи
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ			
Тема №1. Сутність та характеристика ризику	4	2	1. Опрацювання лекційного матеріалу, 2. Самостійне опрацювання теоретичних питань: 1) Ідентифікація ризиків в логістичних ланцюгах. 3. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури; виконання індивідуального завдання, підготовка реферату, проходження тестування на сайті підтримки навчальних програм. 4. Виконання тестових завдань для самоперевірки
Тема №2. Аналіз і оцінка ризиків	4	2	1. Опрацювання лекційного матеріалу, 2. Самостійне опрацювання теоретичних питань: 1) Стрес-тестінг компанії.. 3. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури; виконання індивідуального завдання, підготовка реферату, проходження тестування на сайті підтримки навчальних програм. 4. Виконання тестових завдань для самоперевірки
Тема № 3. Сутність та методи управління ризиками	4	2	1. Опрацювання лекційного матеріалу, 2. Самостійне опрацювання теоретичних питань: 1) Класифікація логістичних стратегій та алгоритм прийняття стратегічних логістичних рішень. 3. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури; виконання індивідуального завдання, підготовка реферату, проходження тестування на сайті підтримки навчальних програм. 4. Виконання тестових завдань на сайті підтримки навчальних програм. 5. Підготовка до модульної контрольної роботи за темами 1- 3

Назва змістових модулів та тем	Лекц.	Практ (сем.)	Завдання для самостійної роботи
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ			
Тема № 4. Страхування ризиків	4	2	1. Опрацювання лекційного матеріалу, 2. Самостійне опрацювання теоретичних питань: 1) Страхування в логістичних системах. 3. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури; виконання індивідуального завдання, підготовка реферату, проходження тестування на сайті підтримки навчальних програм. 4. Виконання тестових завдань для самоперевірки
Тема № 5. Управління ризиками на підприємстві	4	2	1. Опрацювання лекційного матеріалу, 2. Самостійне опрацювання теоретичних питань: 1) Елементи процесу управління ризиками. 3. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури; виконання індивідуального завдання, підготовка реферату, проходження тестування на сайті підтримки навчальних програм. 4. Виконання тестових завдань для самоперевірки
Тема № 6. Сутність та характеристика операційного ризику	4	2	1. Опрацювання лекційного матеріалу, 2. Самостійне опрацювання теоретичних питань: 1) Особливості оцінки ймовірності операційних ризиків. 3. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури; виконання індивідуального завдання, підготовка реферату, проходження тестування на сайті підтримки навчальних програм. 4. Виконання тестових завдань для самоперевірки
Тема № 7. Міжнародні стандарти у процесі управління ризиками в логістиці	4	2	1. Опрацювання лекційного матеріалу, 2. Самостійне опрацювання теоретичних питань: 1) Впровадження міжнародних стандартів на вітчизняних підприємствах. 3. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури; виконання індивідуального завдання, підготовка реферату, проходження тестування на сайті підтримки навчальних програм. 4. Виконання тестових завдань на сайті підтримки навчальних програм. 5. Підготовка до модульної контрольної роботи за темами 4-7
Екзамен			
Всього	28	14	

ФОРМИ КОНТРОЛЮ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

У процесі вивчення навчальної дисципліни «Управління ризиками в логістиці» використовуються наступні види контролю:

1. Поточний контроль – здійснюється протягом семестру шляхом опитування на практичних заняттях, перевірки виконання тестових завдань, модульних контрольних робіт тощо. За змістом він включає перевірку ступеню засвоєння студентом навчального матеріалу, який охоплюється темою лекційного та практичного заняття, уміння самостійно опрацьовувати навчально-методичну літературу, здатність осмислювати зміст теми, уміння публічно та письмово представити певний матеріал, а також виконання завдань самостійної роботи.

2. Підсумковий семестровий контроль – здійснюється у формі письмового екзамену відповідно до графіку освітнього процесу шляхом визначення ступеню засвоєння студентом

навчальної дисципліни за результатами виконання обов'язкових завдань поточного (модульного) контролю.

Підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу в КПУ». Результати поточного контролю здобувачів вищої освіти є складовими елементами підсумкової оцінки з дисципліни.

Оцінка рівня роботи студента під час навчальних занять та самостійної роботи здійснюється у межах 80 балів. Результати екзамену оцінюються у 100-бальній системі. Вага екзамену у підсумковій оцінці складає 20 балів.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО (СЕМЕСТРОВОГО) ОЦІНЮВАННЯ

Поточне оцінювання під час навчальних занять та самостійної роботи										Екзамен	Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2							
T1	T2	T3	МКР 1	T4	T5	T6	T7	P	МКР 2	20	100
5	5	5	15	5	5	5	5	15	15		

Шкала оцінювання: 100-бальна, національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
67-74	D	задовільно	
60-66	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Старостіна А.О., Кравченко В.А. Ризик-менеджмент: теорія та практика: Навч. посіб.– К.: ІВЦ «Видавництво «Політехніка», 2004. – 200 с.

2. Мамчин М.М., Мних О.Б., Паробецька І.М. Управління ризиками в логістиці: конспект лекцій. – Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2009. – 153 с.

3. Мажник Л.О. Логістика невиробничої сфери: Управління ризиками в логістиці : навчальний посібник / Л. О. Мажник, В. О. Письмак. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. – 164 с.

4. Донець Л. І., Шепеленко О. В., Баранцева С. М., Сергєєва О. В., Веремейчик О. Ф. Обґрунтування господарських рішень та оцінювання ризиків. Навчальний посібник / За заг. ред. Донець Л. І. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 472 с.

5. Фисун В. І., Ярова Г. М. Страхування. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури,

2011. – 232 с.

6. Кучеренко В.Р., Карпов В.А., Карпов А.В. Економічний ризик та методи його вимірювання: Навчальний посібник. – Одеса, 2011. – 199 с.

7. Крикавський Є. В. Логістичні системи: навч. посіб. / Є.В.Крикавський, Н.В.Чорнописька. – 2-ге вид., доп. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2012. – 312 с

8. Литюга Ю.В. Управління ризиками логістичної системи підприємства: сутність, оцінювання, методи / Ю.В.Литюга // Ефективна економіка. – 2017. – № 6 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5646>

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

9. Офіційний сайт Державна служба статистики України - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>